

ninge, som får opholdstilladelse her i landet efter udlændingelovens § 7 og § 8.

Bopæl

Bopælskravet betyder, at pensionister som hovedregel skal have bopæl i Danmark både på det tidspunkt, hvor der tillægges pension, og ved udbetalingen af pensionen.

Et stigende antal danskere tager bopæl i udlandet få år før det 67. år efter at have haft bopæl i Danmark i langt hovedparten af de aktive år. Den gældende regel om, at pensionen skal være tillagt inden udrejsen, virker meget streng for disse personer, især i sammenligning med den ubegrænsede ret der er til at få tillagt en dansk pension inden for EF-området. Der opstår desuden spørgsmålet om omgæelse af reglerne, d.v.s tilfælde, hvor pågældende flytter tilbage til Danmark for at opnå folkepension, og derefter på ny flytter til udlandet.

For den egentlige alderspensions vedkommende, dvs. folkepensionen fra det 67. år, foreslås derfor en udvidet adgang til pension i udlandet. Det foreslås, at pensionslovene ændres således, at det bliver muligt at få tillagt en alderspension overalt i udlandet. Som betingelse for ret til at få tillagt folkepension fra det 67. år overalt i udlandet må dog kræves en tilknytning til Danmark i form af en meget lang bopælsperiode i optjeningsperioden. Der foreslås et krav om en bopælstid på mindst 30 år i optjeningsperioden mellem det 15. og 67. år.

De gældende regler for at medtage en allerede tillagt pension til udlandet er forskellige. Der foreslås ensartede regler herfor, svarende til den regel, der allerede gælder for at medtage en tilkendt invalidepension.

For førtidspensionister skal der således fortsat alene være mulighed for at medtage en allerede tillagt pension. Førtidspension skal kunne medtages til udlandet, hvis pensionisten har haft mindst 10 års bopæl her i riget i optjeningsperioden umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. En allerede tillagt alderspension fra det 67. år skal ligeledes kunne medtages overalt i udlandet, hvis pensionisten har haft mindst 10 års bopæl her i riget i optjeningsperioden umiddelbart inden det 67. år.

Mindste bopælstid

Det foreslås at forhøje den gældende mindste bopælstid på 1 år, der blev indført i forbindelse med Danmarks indtræden i EF, til 3 år. Det vil betyde, at der bliver overensstemmelse med den

ventetid som gælder efter den nordiske konvention, ligesom Danmark med denne ventetid lettere vil kunne acceptere ligebehandlingsbestemmelser i internationale overenskomster.

10-års reglen

Den gældende regel om ret til fuld pension for personer, der har haft bopæl her i riget i 10 år efter det fyldte 15. år, herunder mindst 5 år umiddelbart forud for det fyldte 67. år, var et led i de overgangsregler, der blev gennemført i forbindelse med overgangen til optjeningsprincippet. Som en form for udvidet overgangsregel i optjeningsprincippets indkørfase har reglen haft en væsentlig betydning. Reglen må nu siges at have udtjent sin funktion.

Reglen har desuden givet samordningsproblemer i EF-sammenhæng, idet det virker for gunstigt, at der ved siden af en stor pension fra et andet EF-land er ret til fuld dansk folkepension. Denne 10-års regel foreslås ophævet, men samtidig foreslås indført en overgangsregel af hensyn til dem, der på grund af 10-års reglen i de førstkomende år forventer en fuld pension.

Godskrivningsreglen

Godskrivningsreglen, der blev indført i forbindelse med Danmarks indtræden i EF, indebærer, at der til den faktiske bopælstid lægges tiden fra pensionstildelingen til den pågældendes 67. år. Reglen anvendes ved udbetaling af pension før det fyldte 67. år.

Dette princip har vist sig at føre til urimeligt gunstige resultater for personer med tilknytning til andre lande. Det foreslås, at godskrivningsprincippet forlades, og at optjeningen i stedet baseres på den faktiske bopælstid her i riget.

Efter forslaget erhverves der ret til fuld førtidspension, når den faktiske bopælstid mindst udgør $\frac{1}{2}$ af den teoretisk mulige optjeningsperiode (tiden fra det 15. år til det tidspunkt hvorfra pensionen ydes). Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 6, hvor der nærmere er redegjort for reglens virkninger, og hvor der i skemaform er foretaget en sammenligning mellem de gældende regler og forslaget optjeningsprincip. Med forslaget vil Danmark for sit vedkommende have løst det samordningsproblem, der er opstået efter at EF-domstolen har fastslået, at EF-reglerne ikke giver adgang til at nedsætte en pension beregnet direkte efter et medlemslands lovgivning, f.eks. på grundlag af godskrivning, selv om der samtidig er